

η φωνή

της Φυλακτής

●●● ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΞΩΡΑΓΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΥΛΑΚΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ●●●

Διευθυντής: Ηλίας Δ. Παπαδούλης
Υπεύθυνος Συντάκτης: Δ. Γ. Οικονόμου

Γραφεία Γασιών 8 115 21 ΑΘΗΝΑ,
τηλ. 72.24.528

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1990
Έτος 7 - Αρ. Φύλλου 28

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΚΑΛΠΗ

Οι ντόπιοι, καθώς και εμείς οι της διασποράς Φυλακτιώτες, για τρίτη φορά —μέσα σ' ένα χρόνο— θα βρεθούμε μπροστά στην κάλπη, προκειμένου να ασκήσουμε το εκλογικό μας δικαίωμα.

Ο Σύλλογός μας καθώς και το όργανό του «Η Φ. της Φ.» έχει έξω από τους σκοπούς και τους στόχους του την οποιαδήποτε πολιτική τοποθέτηση. Αντίθετα τα μέλη του είναι ελεύθερα να εκφράζουν τις πολιτικές τους πεποιθήσεις, αρκεί αυτές να μη γίνονται μέσω του Συλλόγου ή της εφημερίδας του.

Η πεμπτευσία άλλωστε της Δημοκρατίας είναι η πολυφωνία και η δική μας παραίνεση και σύσταση —προς όλους γενικά— είναι να γίνονται οι συζητήσεις ήρεμα και πολιτισμένα, χωρίς προστριβές και οξύτητες, οι οποίες στο κάτω κάτω δεν οφελούν σε τίποτα, και μόνον παρεξηγήσεις μπορούν να δημιουργήσουν τις οποίες και απευχόμεθα.

Βέβαια είναι γνωστό πως όλους εμάς τους Έλληνες οι εκλογές μας... τρέφουν. Αν δεν συζητήσουμε, δεν φωνάξουμε, δεν ζητωκραυγάσουμε, δεν αλληλοπειραχτούμε δεν ευχαριστιόμαστε εκλογές. Δεν χρειάζονται συνεπώς πείσματα και τσακωμοί και ας σκεφθούμε ο καθένας μας λογικά και ψύχραιμα πως και οι Βουλευτές μας, έντονα συζητούν και διαπληκτίζονται από το βήμα της Βουλής και μετά παρέα στο καφενείο της Βουλής πίνουν το καφεδάκι τους. Το ίδιο ας κάνουμε και εμείς. Πριν από τις εκλογές, ήρεμες και πολιτισμένες συζητήσεις και μετά, χαμένοι, κερδισμένοι, μαζί παρέα, με τα ρακοπότηρα στα χέρια πίνοντας το τσιπουράκι.

«Η Φ. της Φ.» πιστεύει πως μόνο όλοι μαζί, ενωμένοι πάνω από μικροπαρταξιακές, μικροπολιτικές επιλογές, μπορούμε σαν μικρός Σύλλογος που είμαστε, να πάμε μπροστά. Γι' αυτό, ο Σύλλογός μας προς αυτή την κατεύθυνση θα εντείνει τις προσπάθειές του και θα μοχθήσει, θα κοπιήσει, για να σμιλεύσει την ενότητα στις καρδιές όλων και φιλοδοξεία του είναι να πετύχει να είμαστε όλοι μονιασμένοι, πραγματικά ανεξάρτητοι από οποιοσδήποτε κομματικές ή άλλες επιλογές ΟΧΙ απλώς με φραστικές διατυπώσεις, αλλά με την πιστή έκφραση της πραγματικότητας.

Ο καθένας μπροστά στην κάλπη, ας σκεφθεί ώρμα, πρώτα το συμφέρον της πατρίδας μας και του τόπου μας και μετά το οικογενειακό και ατομικό του συμφέρον και να ψηφίσει κατά συνείδηση το κόμμα και τον βουλευτή που επιθυμεί και που πιστεύει πως θα τον εκπροσωπήσει επάξια στη Βούλη.

Η.Δ.Π.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Πραγματοποιήθηκε στις 11.3 η ετήσια γενική συνέλευση του συλλόγου μας.

Δίγιο αργά βέβαια όσον αφορά το χρόνο, αλλά πάρα πολύ σημαντική όσον αφορά το περιεχόμενό.

Έγινε ο απολογισμός του απερχόμενου Δ.Σ. για το έτος 1989, ο οποίος έχει ως κάτωθι:

ΕΣΟΔΑ	
Υπόλοιπο προηγ. χρήσεως 1988	364.960
Συνδρομές μελών συλλόγου	92.200
Έσοδα πολιτιστικών εκδηλώσεων	5.800
Τόκοι	41.377
Έσοδα χορού	80.500
Εισφορές για την εφημερίδα	112.300
ΣΥΝΟΛΟΝ	697.137
ΕΞΟΔΑ	
Ενοίκια στην Πανθεσσαλική στέγη	36.000
Οικον. ενίσχυση συγχωριανών	60.000
Δώρο στο Σύνδεσμο Καρδίτσας	5.000
Διάφορα έξοδα (χαρτικά κλπ.)	6.930
Έξοδα εφημερίδας	87.627
ΣΥΝΟΛΟΝ	197.557
Υπόλοιπο για χρήση 1990 (697.137—197.557) :	501.580

Ακολούθησε διάλογος των μελών. Έγιναν διάφορες προτάσεις και εξουσιοδοτήθηκε το νέο Δ.Σ. να τις μελετήσει.

Πρέπει να σημειωθεί εδώ η μεγάλη προσέλευση των μελών στη γενική συνέλευση και το προοδευτικό κλίμα που επικράτησε.

Στα θέματα που συζητήθηκαν το κυριότερο ίσως ήταν αυτό που έφερε ξανά την εφημερίδα ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 2

Το Δ.Σ. του Συλλόγου και «Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ» εύχονται σ' όλους τους συγχωριανούς και φίλους του χωριού μας

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ

ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΣΧΑΛΙΝΟ ΧΟΡΟ

Το Δ.Σ. του συλλόγου μας, σε συνεργασία με το σύλλογο της Καρδίτσας και το κοινοτικό συμβούλιο του χωριού μας, διοργανώνει και φέτος τον παραδοσιακό χορό τη δεύτερη μέρα του ΠΑΣΧΑ στο χωριό.

Πιστεύοντας ότι τέτοιου είδους έθιμα θα πρέπει να διατηρηθούν, καλούμε όλους τους χωριανούς να συμμετάσχουν σ' αυτό το χορό.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ**ΘΑΝΑΤΟΙ**

- Τσιαμαντάς Γεώργιος του Ηλίας ετών 85.
- Τσιαμαντάς Γεώργιος του Ιωάννη ετών 86.
- Σβάρνα Φωτεινή του Δημητρίου ετών 92.
- Ξηροφώτος Χρήστος του Βασιλείου ετών 75.
- Σιάτρας Βασίλειος του Ευαγγέλου ετών 86.

Το Δ.Σ. του συλλόγου και η «Φ της Φ» εκφράζουν στις οικογένειές τους τα θερμά συλλυπητήρια.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ**ΣΥΝΕΧΕΙΑ από σελ. 1**

στα χέρια σας. Γεγονός πάρα πολύ σημαντικό, αν σκεφθεί κανείς ότι η εφημερίδα πέρασε μια κρίση και κινδύνεψε να μην ξανακυκλοφορήσει. Ευτυχώς όμως τα προβλήματα ξεπεράστηκαν και με ενθουσιασμό και νέες δυνάμεις επανεκκινούμε την εφημερίδα μας.

Η γενική συνέλευση έληξε με τις εκλογές για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ. Από την ψηφοφορία εκλέχτηκαν με αλφαριθμητική σειρά οι παρακάτω:

Πατρικά μέλη: Αλεξίου Παναγιώτης, Βασιλάκος Αριστέιδης, Παπαδούλης Αναστάσιος, Παπαδούλης Γεώργιος, Παπαδούλης Ηλίας, Πρίτσας Αναστάσιος, Πρίτσας Κων/νος. **Αναπληρωματικά μέλη:** Γιαννάκος Βασίλειος, Γαργούλης Νικόλαος. **Εξελεγκτική επιτροπή:** Γαλιάς Απόστολος, Οικονόμου Δημήτριος, Τσιαμαντάς Βασίλειος.

«Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ»
Τριμηνιαία εφημερίδα του εξωραϊστικού συλλόγου Φυλακτικής Καρδίτσας
Έδρα: Αθήνα

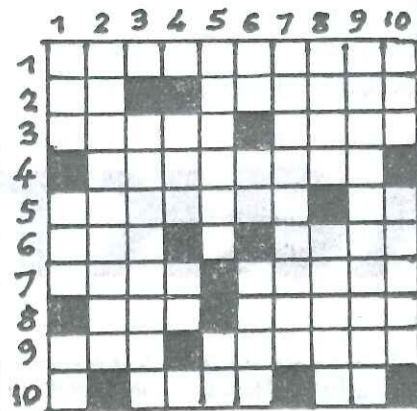
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αλεξίου Παναγιώτης
Οικονόμου Δημήτριος
Παπαδούλης Γεώργιος
Παπαδούλης Ηλίας
Πρίτσας Αναστάσιος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Παπαδούλης Ηλίας
Ιασιού 8, Αθήνα
Τηλ. 72.24.528

Υπεύθυνος σύνταξης
Οικονόμου Δημήτριος
Αγαθούπολεως 74
Τηλ. 86.18.910

Υπεύθυνος τυπογραφείου
Γ. Γαλαίος
Τζαβέλα 9-13, Αθήνα
Τηλ. 36.34.397

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ**ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ**

1. Βουνοκορυφή του χωριού μας.
2. Συγκοινωνιακά αρχικά — Ήταν ο Ιβάν ο Τρομερός
3. Λιανή, ισχινή (αντιστρ.) — Σφάζονται το Πάσχα χωρίς κεφάλια.
4. Γυμναστικό παράγγελμα.
5. Φόρος... Ανατολίτικος — Εένη συμφωνία (αρχικά).
6. Τα λευκά είναι στην Κρήτη — Μαζί με το 106 οριζόντια δεν πρέπει να το εμπιστευόμαστε.
7. Μία από τις 12 του κύβου (αντιστρ.) — Υπάρχει ορατός και άορατος (καθ.).
8. Παιδικός περίπατος — Γυναίκα κείνο υποκοριστικό.
9. Οργανισμού αρχικά που ασχολείται με ξανθές και μαύρες — Γεωργικό εργαλείο.
10. Ακέραιοι — Συνοδεύεται από ρήμα.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Θόρυβος, αχός — Γράμματα απ' τη χολή.
2. Το λένε οι Τούρκοι αλλά και μεις στην αλλαγή για συνέχιση ταξιδιού (με άρθρο).
3. Αδιόσπαστος (καθ.).
4. Δεν έχει κορμό — Όμοια ποιητικά.
5. Υπόλοιπο φωτιάς — Διπλασιαζόμενο γλυκαίνει μωρά.
6. Είναι πολύ λεπτή (καθ.) — Εκφράζει συγκρατάδωση — Μάρκα στερεοφωνικού.
7. Στο Νομό αυτό υπάγεται η Φυλακτή (γεν.).
8. Ξενοδοχείο της Καρδίτσας — Όχι τίμα.
9. Είναι και το χωριό μας (γεν.)
10. Καταλήγουν συγκυρυνόμενα — Αγαπητό πρόσωπο (γεν.).

ΜΑΛΕΣΗ ΣΟΦΙΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

Μαθηματικά
Φυσική
Χημεία

σε μαθητές δημοτικού - γυμνασίου - λυκείου
Τηλέφ. 28.17.327

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΕΙΓΕΣ — ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΣΤΕΙΓΕΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΤΖΙΡΟΣ

☎ 66.66.309 Αγθαύσα Αττικής

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Ατελιέ Υψηλής Ραπτικής
ΒΑΣΩ ΚΥΡΙΤΣΑ — ΚΑΛΛΗ
Κεδρινού 89
Αμπελόκηποι
Τηλ. 64 30941

Τζάμια — Κρύσταλλα —
Καθρέπτες
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡ. ΜΑΓΑΛΙΟΣ
Κηπουπόλεως 9
Κηπούπολη
Τηλ. 5737375

Ηλεκτρικά Εύδη
ΑΠΟΣΤΟΛ. ΑΝ. ΜΑΓΑΛΙΟΣ
Φοινίκης 45 - 47
Σεπόλια
Τηλ. 5127379

— ΤΖΑΜΙΑ — ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
— ΚΑΘΡΕΠΤΕΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΑΝ. ΠΡΙΤΣΑΣ
Θηβών 202 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
Τηλ. 5726559

ΕΙΔΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΑΝ. ΔΗΜ. ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ
Σπετσών 69 ΚΥΨΕΛΗ
Τηλέφ. 8224889

Μεταφορές — Μετακομίσεις
ΦΑΝΗΣ ΣΩΤ. ΚΥΡΙΤΣΑΣ
Τηλ. 2622892

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΪΑΣ
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΣΤ. ΠΑΠΠΗΣ
Θηβών και Μ. Ψελλού 2
ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ
Τηλέφ. 5715379, 5748894

Σιδηρές Κατασκευές
ΑΘΑΝ. ΚΥΡΙΤΣΑΣ
Σπάρτης 6, Βριλήσια
Τηλ. 6447851

Ευλουργικές Εργασίες
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ι. ΠΡΙΤΣΑΣ
Τριάντη 4
Μπραχάμι
Τηλ. 9920198

ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΕΥΛΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡ. ΓΩΓΟΥΛΗΣ
Μεθοδίου 19 ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ
Τηλέφωνο 5721213

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ
ΑΝ. ΑΠ. ΜΑΓΑΛΙΟΥ και Σία
Κρέοντος 135, Σεπόλια
☎ 51.30.668

ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΜΗΤΣΙΟΥ
Εμμ. Μπενάκη 71, Εξάρχεια
☎ 36.00.506

ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑΙ
ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΕΚΣΚΑΦΕΣ —
ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ
ΕΚΒΡΑΧΙΣΜΟΙ —
ΜΠΑΣΩΣΕΙΣ
ΚΑΝΑΔΙΑ

ΤΑΣΟΣ ΑΥΓΕΡΟΣ
Τηλ Γραφ. 5750.478
» οικ. 5753.284
Δωδεκανήσου 95 — Περιστέρι

Εργαστήριο Χρυσοχοίας
ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΗΣ
Πραξιτέλους 1, 1ος όροφος
Τηλ. 32.18.247
ΣΥΝΤΑΓΜΑ — ΑΘΗΝΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
Μαρία Χρυσαφίδου —
Ξηροφώτου
Δευκαλιώνος 9Α
ΛΑΡΙΣΑ
Τηλ. 041 - 250008

ΕΛΕΝΗ ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ
ΣΕ ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ
ΓΥΑΛΙ
Σκρα & Μυκάλης 14
τηλ. 7668213

«Φ Ο Ι Ν Ι Ε»
ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΑΚΤΩΡ
ΙΣΑΒΕΛΛΑ ΑΘ. ΚΙΟΥΠΗ
Λεωφ. Βουλιαγμένης 101
Τηλ. γραφ. 9024.378
οικίας 9018.380
ΑΘΗΝΑΙ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
Αναλαμβάνει την τήρηση λογιστικών βιβλίων όλων των κατηγοριών (Α' Β' Γ' Δ')
Εργατικά και Φορολογικά Θέματα
ΤΣΙΑΜΑΝΤΑ ΜΑΡΙΑ
Πτυχιούχος
Ανωτάτης Βιομ. Σχολής
Μαρασλή και Παπαναστασίου
Τηλέφ. 314.158
Τηλ. οικίας 313.773 Χαριλάου
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Καφενείο — Ουζερι
τα «ΑΓΡΑΦΑ»
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΥΖΑΣ
Πάρνηθος 24
Κυφέλη
Τηλ. 8625249

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΙ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΑ

ΤΟ ΠΟΤΙΣΜΑ ΣΤΑ "ΚΗΠΙΑ,"

Του Ηλία Δ. Παπαδούλη

Ο τόπος που μας έταξε η μοίρα να πρωτοειδούμε το φως του ήλιου — Η ΦΥΛΑΚΤΗ — ήταν κατά κανόνα άγονος. Με πολύ μόχθο η κάθε φαμίλια του χωριού αξιοποιούσε «ξεριπιδώνοντας» έστω κι ένα μικρό κομμάτι χέρσας γης, φτιάχνοντας κάποιο κηπάκι, που τις περισσότερες φορές τα χώματα τα συγκρατούσαν με ξερολιθιά.

Σ' αυτά τα κήπια έβαζαν «ζαρζαβατικά» φασόλια, κολοκύθια, πατάτες, ντομάτες κλπ. και στις άκρες αραιά - αραιά καλαμπόκια. Όταν τα κήπια ήταν καλά σκαμμένα, είχαν ζωικό λίπασμα και ποτίζονταν κιάλας, τότε τα φυτά έπαιρναν έντονο βαθυπράσινο χρώμα; πέταγαν ζηλευτό μπόι και δέσιμο γερό. Όταν όμως ήταν στερημένα από νερό, απόμειναν λιανά, κοντά και μαραγκικασμένα. Γι' αυτό μια απ' τις φροντίδες των συγχωριανών ήταν να κάνουν τα χωράφια τους ποτιστικά, ώστε «πίνοντας» νερό οι ρίζες των φυτών να γίνουν αποδοτικότερα. Κάθε χρόνο λοιπόν κάπιαζαν να φκιάσουν τη «δέση» — τη γούρνα — και στη συνέχεια το αυλάκι απ' όπου θα γίνονταν το πότισμα. Μαζεύονταν οι νοικοκυραίοι με φκιάρια, τσαπιά, τσεκούρια, κασμάδες κλπ. για να φκιάσουν καινούργια «γούρνα» στο ίδιο σημείο, μια και την προηγούμενη, κάθε χειμώνα τη χαλούσαν οι βροχές, τα χιόνια και οι κατεβασιές απ' τα réματα. Δούλευαν λοιπόν συλλογικά και βαρούσαν γερά με τον κασμά και τα φτιάρια, για να φέρουν σε λογαριασμό το νερό. Έκοβαν στη συνέχεια κλαριά που τά 'βαζαν με μαστοριά στη σειρά, σ' όλο το μέτρο και πλάτος της «δέσης», τα πλάκωναν με βαρειές ποταμίσιες πέτρες για να μην τα παρασύρει το νερό και για να μην ξεφεύγει και χάνεται νερό τα σκέπαζαν με λιανά χαλίκια και από πάνω «παλάμιζαν» καλά - καλά γλινόχωμα (αργιλόχωμα). Μετά το φκιάσιμο της δέσης (γούρνας) καθάριζαν καλά το αυλάκι σ' όλο το μέτρο του απ' τα ξερόκλαδα, τα χορτάρια, τις πέτρες και ότι άλλο είχε μαζευτεί τους χειμωνατικούς μήνες, ώστε να είναι έτοιμο να υποδεχθεί το νερό της καινούργιας χρονιάς.

Τέτοιες «γούρνες» και αυλάκια που ποτίζονταν τα κήπια κατά μαχαλάδες ήταν τα παρακάτω:

— Για τα Μηλαρέικα, Σκρετέικα, Πριτσέικα απ' τη θρύση της Κασσάνδρας.

— Για τα Γιαννακέικα, Κουρκουπαρέικα απ' τη Γιαννακέικη θρύση.

— Για τα Νισκοπλέικα, Γανέ-

κα απ' τη Λίμπου.

— Για τα Κυριτσέικα, Κωστέικα απ' το réμα του Πλιάτσικα.

— Για τα Παππέικα, Σιατρέικα, Οικονομείικα απ' τη θρύση του Παπαανδρέα.

— Για τα Μαγαλιέικα, Μαντζαρέικα απ' τη θρύση του Παππά.

— Για τα Σβαρνέικα, Κοντοπλέικα, Διαιμαντέικα απ' τη θρύση Μέχρου.

— Για τα Παπαδλέικα, Σβαρνέικα, Λινέικα, Καλαντζέικα απ' το Καραγιαννέικο réμα και την Παπαδλέικη θρύση.

— Για τα Τσιαμαντέικα, Αυγερέικα απ' τη θρύση του Σαβδάκη.

— Για τα μισά περίπου κήπια στα Καλύβια απ' τη θρύση του Καμψά και για τα υπόλοιπα απ' τη θρύση του Καλαντζή.

Για την κάθε μια απ' τις παραπάνω «γούρνες» και αυλάκια για να τις φκιάσουν δούλευαν κατά ομάδες όλοι όσων ποτίζονταν απ' αυτά οι κήποι τους.

Το πότισμα γίνονταν με τη σειρά και καθορισμένες ώρες για κάθε κήπο. Έτσι όποιος είχε σειρά να ποτίσει τον κήκο του, έκοβε το νερό απ' την «κόφτρα», το οδηγούσε στις αυλακίες του κήπου του, το παρακολουθούσε και το διευθετούσε συνέχεια με το τσαπιά του μη τυχόν πάει αλλού λίγο νερό και μέινει απάτιστη η σποριά του κι αλλού πάει πολύ και λασπώσει. Μερικές φορές οι αφηρημένες χωριατιές ξεχνούσαν να κουμαντάρουν το νερό, αυτό πότιζε βαθειά με συνέπεια να βουλιάζουν ως το γόνατο και μολονότι δεν ήθελαν να κάνουν... αποκαλύψεις, αναγκάζονταν να ανασηκώσουν τη μαλλίνα — για να μη λασπωθεί και βραχεί — και όποιος περαστικός τύχαινε κείνη τη στιγμή κοντοστέκονταν και λοξοκοίταζε απολαμβάνοντας, γιατί κάτι έβλεπε απ' το γόνατο... και πάνω.

Αλλά σαν το έπαιρνε χαμπάρι και καταλάβαινε το σκοπό που χαζοπαζάρευε, έβαζε τις φωνές και τον ξεμπρόστιαζε: «Άντε τράβα το δρόμο σου και τήρα μπροστά σου την τύφλα σου, ανεπρόκοπε».

Το πότισμα το έκαναν καπιά κανόνα οι γυναίκες. Θυμάμαι μια φορά μια συγχωριανή μας, μακαρίτισσα τώρα — Θεός συγχωρέστην — που ήταν φιλάσθενη και δεν έπρεπε να μπαίνει στο νερό και να βρέχεται, έβαζε τον άνδρα της να ποτίσει και αυτή απ' τον όχτο τού 'δινε οδηγίες:

«Όχι από δω, χριστιανέ μου, από κει κόψ' το νερό. Πράσεξε γιατί θα σου φύγει απ' την άλλη μεριά, μωρέ ευλογημένε!».

Συχνά το πότισμα ήταν αφορμή για άγριους γυναικοκοβιάδες. Τύχαινε να βρεθεί κάποια «έξυπνη», όταν η άλλη είχε σειρά και πότιζε τον κήπο της, έκοβε στα γλήγορα και στα κλεφτά το νερό για να ποτίσει κρυφά το δικό της. Η άλλη που έβλεπε να λιγοστεύει στα καλά καθούμενα το νερό σ' αυλάκια της, υποψιάζονταν τι είχε συμβεί, άρπαζε το τσαπιά στον ώμο και τραβούσε στα γλήγορα τον ανήφορο. Αν έπιανε στα «πράσσα» τη νεροκλέφτρα δεν την ξέπλενε όλο το νερό... του Μέγδοβα. Ζητούσε το λόγο κι αν η νεροκλέφτρα αντιμιλούσε, σε έντονο τόνο της ξεστόμιζε την απειλή: «Μάσε το στόμα σου, λέω γω, για να μη μαζέψεις τα δόντια σου και πρόσεξε καλά γιατί θα σ' ανοίξω με το τσαπιά το κεφάλι στα δυο». Η φταίχτρα πολλές φορές δεν έδινε τόπο στην οργή, αλλά παίρνοντας στάση απειλητική ανταπαντούσε: «Έχεις το θράσος να με φοβερίζεις και μάλιστα μέσα στον κήκο μου; Ξέρεις ποια είμαι γω; Φεύγα γλήγορα γιατί θα σου φάω το κόλλυβο».

Το καλό, σ' όλους τους γυναικοκαβιάδες, ήταν πως σταματούσαν μόνο στα λόγια και δεν προχωρούσαν σε πράξεις και έτσι τελειωναν χωρίς παραπράγους και συνέπειες.

Στα χρόνια εκείνα υπήρχε κούραση, κυνηγητό και αγάπη για το νερό στα κήπια. Τα φυτέματα με τη σειρά τους απέδιδαν τους καρπούς τους στους ανθρώπους που κόπιαζαν να τα κρατήσουν ολόρθα, ζωντανά, καταπράσινα και έτοιμα να μιλήσουν και να ευχαριστήσουν τους ανθρώπους που φρόντιζαν για το ξεδίψασμά τους. Υπάρχει όμως και το σήμερα. Μας έχει απαρνηθεί το νερό, η βροχή, η φύση. Τα κήπια στέγνωσαν, ξεράθηκαν και μας προσκαλούν. Μήπως θά 'πρεπε ν' ανταποκριθούμε στην πρόσκληση και να τα πλησιάσουμε;

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Παππής Αλκιβιάδης του Δ.	1.000
Φώτος Ηλίας του Χρ.	1.000
Γιαννάκος Παναγιώτης του Λαμ.	1.000
Αυγέρος Αλέξανδρος του Ι.	1.000
Κυριτσάς Θωμάς του Ιωάν.	1.000
Τσιαμαντάς Σωτήριος του Λουκ.	2.000
Κίσσας Βασίλειος	1.000
Πρίτσας Ηλίας του Αναστ.	1.000
Ισαβέλα Κιούπη Αλεξίου	1.000
Πρίτσας Αναστ. του Σωτ.	2.000
Μαγαλιός Αναστ. του Αντ.	1.000
Κωνσταντούλης Γεώργιος του Κ.	1.000
Τσιαμαντάς Αναστ. του Δ.	1.000
Αυγέρος Αθαν. του Γεωρ.	2.000
Αποστολακούλης Θωμάς του Κων.	1.000
Βασιλάκος Γεώργ. του Ι.	1.000
Βασιλάκος Αριστ. του Αν.	1.000
Κυριτσάς Θεοφάν. του Σωτ.	1.000
Τσιαμαντάς Ηλίας του Στ.	1.000
Καλλή Κυριτσά Βάσω του Ιωάν.	1.000
Σβάρνας Αναστ. του Σωτ.	1.000
Παπαδούλης Θωμάς του Γ.	1.000
Αυγέρος Θωμάς του Αλεξ.	1.000
Παπαδούλης Ηλίας	5.000

Τους ευχαριστούμε.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. ΒΟΥΤΣΙΚΑΚΙ
 2. ΟΑ — ΤΣΑΡΟΣ
 3. ΑΠΑΧΗ (ΗΧΑΠΑ) — ΡΝΙΑ
 4. ΤΡΟΧΑΔΗΝ
 5. ΧΑΡΑΤΣΙ — ΟΚ
 6. ΟΡΗ — (ΑΣ) ΤΑΤΟ
 7. ΑΚΜΗ (ΗΜΚΑ) — ΑΣΤΗΡ
 8. ΑΤΑ — ΚΑΙΤΗ
 9. ΑΣΟ — ΚΑΣΜΑΣ
 10. ΣΩΟΙ — ΑΣ
- ### ΚΑΘΕΤΑ
1. ΒΟΗ — ΧΟΗ
 2. Ο ΑΧΤΑΡΜΑΣ
 3. ΑΡΡΗΚΤΟΣ
 4. ΠΟΑ — ΑΑ
 5. ΣΤΑΧΤΗ — ΚΟ (ΚΟΚΟ)
 6. ΙΣ — ΑΣ — ΑΚΑΙ
 7. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
 8. ΑΡΝΗ — ΑΤΙΜΑ
 9. ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
 10. ΙΣΑ — ΚΟΡΗΣ

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ

Η «Φ της Φ» αναγγέλει στους συγχωριανούς, πως από το επόμενο φύλλο, πρόκειται να καθιερώσει μια νέα στήλη, στην οποία θα γράφεται κάθε φορά, το χρονικό ενός συγχωριανού μας, που δεν ζει πια, με αξιόλογη ζωή και δράση.

Κάθε φορά θα αναγγέλλεται το πρόσωπο που πρόκειται να γραφεί στο επόμενο φύλλο.

Παρακαλούμε όλους τους συγχωριανούς να μας βοηθήσουν σ' αυτή μας την προσπάθεια, δίνοντάς μας πληροφορίες και φωτογραφικό υλικό, αποστέλεντάς τα στον Δημήτριο Οικονόμου, Αγαθουπόλεως 74 104 46 Αθήνα.

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Του γραμματέα της Κοινότητας ΔΗΜ. ΒΟΥΖΑ

Έχει καταρτισθεί το τεχνικό πρόγραμμα οικονομικού έτους 1990 της κοινότητας, το οποίο προβλέπει την κατασκευή διαφόρων έργων (τσιμεντοστρώσεις, διανοίξεις δρόμων κλπ.).

★

Ψηφίσθηκε ο προϋπολογισμός της κοινότητας για το 1990, χωρίς να προβλέπει χρηματοδότηση για κανένα έργο, λόγω οικονομικής αδυναμίας της κοινότητας και τη μη ύπαρξη προγράμματος δημοσίων επενδύσεων από τη νομαρχία.

★

Κιτά το έτος 1989 και με πρωτοβουλία του προέδρου και του Κ.Σ. έγινε πραγματικότητα ένα χρόνιο αίτημα των κατοίκων του χωριού μας με τη διάνοξη των αγροτικών δρόμων στη Νεβρόπολη προς όλες τις κατευθύνσεις (χαλίκια, ράχες, μουζιάτι-

κα, σιράτες Τρικαλιγές, ποταμίες κλπ.) οι οποίες μάλιστα έχουν χαλικοστρωθεί. Απομένει η τοποθέτηση των σωλήνων για την άρδευση των κτημάτων που θα γίνει το αργότερο μέχρι τέλος Απριλίου, όπως μας πληροφόρησε η αρμόδια υπηρεσία (Υ.Ε.Β.). Διαφορετικά η τοποθέτηση θα γίνει από την κοινότητα.

★

Μέχρι 30.6.1991 παρατάθηκε η προθεσμία περατώσεως του κοινοτικού ξενώνα. Ο προϋπολογισμός του έργου ανήλθε σε 75.000.000 δρχ. περίπου.

★

Τέλος κατόπιν παρατήσεως του Θωμά Βασιλάκου από το ταμείο της κοινοτικής επιχείρησης, κατόπιν αποφάσεως του Δ.Σ. ταμίας ανέλαβε ο Σωτήρης Διαμαντής.

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΑΝΔΡΙΑΝΤΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

Ο Σύλλογός μας επισήμως προσκλήθηκε να πάρει μέρος στις εορταστικές εκδηλώσεις για τα αποκαλυπτήρια του Ανδριάντα Γεωργίου Καραϊσκάκη, που θα γίνουν στο Μαυραμμάτι της Καρδίτσας στις 16.4.1990.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων προβλέπει: Γενικό σηματοστολισμό, επίσημη δοξολογία, αποκαλυπτήρια του Ανδριάντα - Ελεγείου και δημοτικά τραγούδια από τη χορωδία «ΑΡΙΩΝ», εκφώνηση πανηγυρικού ημέρας από τον Πρόεδρο Επιτροπής Αγεράρες Ανδριάντα Αντιστράτηγο ε.α. κ. ΤΣΙΝΖΟ, σύντομους χαιρετισμούς από τον απόγονο κ. Ιωάννη Λεωνίδα - Καραϊσκάκη και τον Ακαδημαϊκό Γλύπτη κ. Ιωάν. Παππά, απαγγελία ποιη-

μάτων, κατάθεση στεφάνων, προσκλητήριο πεσόντος, τήρηση 1' σιγής, ανάμνηση Εθνικού Υμνου, δεξίωση επισήμων, λαϊκοί χοροί από την «ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΑ», φωταγωγή όλων των Δημοσίων και Κοινοτικών χώρων, λαμπαδηδρομία κλπ.

Αν και η 16.4.1990 συμπίπτει με το Πασχαλινό χορό που θα γίνει στο χωριό μας ο Σύλλογός μας θα προσπαθήσει να πάρει μέρος στις εορταστικές εκδηλώσεις στέλνοντας εκπρόσωπο, διότι η συμμετοχή μας είναι χρέος μας και ελάχιστος φόρος τιμής για τον κοινοχωριανό μας ήρωα Γεώργιο Καραϊσκάκη, που θυσιάσε τη ζωή του για να είμαστε εμείς σήμερα ελεύθεροι.

Βοήθησε στην έκδοση και διάδοση της Εφημερίδας στέλνοντας τη συνδρομή ή την εισφορά σου στον Ταμιά του Συλλόγου:

ΤΑΣΟ ΙΩΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΛΗ

Οδός Παλαιών Πατρών Γερμανού αρ. 92
τ.τ. 162 33 Βύρωνας ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 32.41.562

ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΑΣ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΕ ΤΟ
ΕΙΝΑΙ Η ΖΩΗ ΜΑΣ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΣΕ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ Δ.Σ.

Στις 27 Μαρτίου συνεδρίασε το νεοεκλεγέν Δ.Σ. του συλλόγου μας και συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος: ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΥΛΗΣ

Αντιπρόεδρος: ΚΩΝ/ΝΟΣ ΠΡΙΤΣΑΣ

Γεν. Γραμματέας: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΛΕΞΙΟΥ

Ταμίας: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΛΗΣ

Μέλη: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΡΙΤΣΑΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΥΛΗΣ

Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Ο Γάμος ήταν πανάρχαια λατρευτική θεότητα, γυιός του έρωτα και συμβόλιζε την ένωση και το δεσμό.

Οι δοκιμαστικές προπαρασκευές πριν το γάμο ονομάζονταν προτέλαια ή προγάμια. Όπως μάλιστα μας λέγει ο Όμηρος, η νύφη αγοράζονταν από το γαμπρό ή την οικογένειά του και ο μνηστήρας έδινε στον πεθερό του τα λεγόμενα Έδνα ή Δίδους. Η προίκα δίνονταν πριν από το γάμο. Έθιμο που διατηρείται σε πολλές περιοχές της Ελλάδας και σήμερα, έστω και με κάποιες παραλλαγές.

Πανάρχαια κατάλοιπα θεωρούνται το σπάσιμο του ροδιού, όταν έμπαινε η νύφη στο νέο της σπίτι και συμβόλιζε τη γονιμότητα. Το σπάσιμο της προθένας (μεγάλης κουλούρας) συμβόλιζε την ευφορία των καρπών. Το ράντισμα της νύφης με άβη, συμβόλιζε την ευκαρπία των καρπών και την ευτυχία γενικότερα.

Στην Αρχαία Ελλάδα όταν η μνηστευόμενη επρόκειτο να παντρευτεί, πρόσφερε τα παιδικά της ρούχα στους θεούς και φόραγε επίσημα. Την ώρα του νυφικού στολισμού της, νέες κοπέλες τη ράντιζαν με μυρτόφυλλα και ροδόγερο και της έλεγαν επαινετικά τραγούδια. Και αυτό το έθιμο διατηρείται σε πολλές περιοχές της Ελλάδας ακόμη

και σήμερα. Στην ορεινή Θεσσαλία μάλιστα έχουν το εξής έθιμο: όταν την Παρασκευή πηγαίνουν να πάρουν τα προικιά οι συγγενείς του γαμπρού, κάποιος νέος από το σόι της νύφης κάθεται πάνω σ' αυτά και ζητάει χρήματα για να τα παραδώσει. Όταν του τα δίνουν αυτός τα πετάει τρεις φορές και την τέταρτη τα παίρνει. Το έθιμο αυτό έχει πανάρχαια ρίζα, αλλά παραμένει άγνωστος ο συμβολισμός του.

Τέλος έχουμε και ηθικές αναφορές στο γάμο κατά την αρχαιότητα.

Η Ναυσικά κατηγορεί τις ανύπαντρες κοπέλες που δεν στέκονται στην ηθική τους υπόσταση λέγοντας: «Γιατί και εγώ κατηγορώ τις άλλες που τα κάνουν, που δίχως του πατέρα τους τη γνώμη και της μάνας και πριν ακόμα παντρευτούν τα παλικάρια σμίγουν».

Ακόμα ο Όμηρος μιλάει και για τα δώρα του γάμου: «Στις πρύμνες ακολουθούσαμε να πούμε για τους γάμους, να ιδείς τι δώρα νυφικά δίνουμε μεις στους γάμους».

Στην Ηπειρο, Θεσσαλία, Θράκη και Μακεδονία και γενικά στις απόκεντρες περιοχές, υπάρχουν ακόμα προγονικά κατάλοιπα του γάμου.

Δ.Γ.Ο.

ΕΣΤΕΙΛΕΣ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΟΥ;

Η συνδρομή δεν καλύπτει το κόστος της ΦΩΝΗΣ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ. Απλά ενισχύει την έκδοσή της και συμβάλλει στην προσπάθεια ενημέρωσης των συμπατριωτών μας.